

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Kielcach

46/97/S97/007/009

I n f o r m a c j a

**o wynikach kontroli wybranych zagadnień działalności
Zakładów Produkcji Skórzanej "FOSKO" Sp. z o.o.
oraz Urzędu Miejskiego w Skarżysku-Kamiennej.**

Spis treści

	strona
1. CZĘŚĆ OGÓLNA	2
1.1. Charakterystyka kontroli	2
1.2. Synteza ustaleń kontroli	2
1.3. Uwagi i wnioski	5
2. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA	6
2.1. Ważniejsze ustalenia kontroli.	6
3. POSTĘPOWANIE KONTROLNE I DZIAŁANIA PODJĘTE PO ZAKOŃCZENIU KONTROLI	13

1. CZĘŚĆ OGÓLNA

1.1. Charakterystyka kontroli S/97/007 i S/97/009.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach w I kwartale 1997 r. z inicjatywy Pani Urszuli Pająk Posła na Sejm RP przeprowadziła kontrolę wybranych zagadnień dotyczących działalności Zakładów Produkcji Skórzanej "FOSKO" Sp. z o.o. (Spółka "FOSKO") utworzonych z wydzielonej części Skarżyskich Zakładów Przemysłu Skórzanego "FOSKO" (Zakłady "FOSKO") w Skarżysku-Kamiennej.

Spółka "FOSKO" utworzona została w ramach realizacji programu naprawczego Zakładów "FOSKO". Rejestracja Spółki nastąpiła 6 czerwca 1994 r.

Ze względu na dokonane ustalenia w wyniku kontroli w Spółce "FOSKO" przeprowadzona została także kontrola Urzędu Miejskiego w Skarżysku-Kamiennej w zakresie wybranych zagadnień dotyczących gospodarowania środkami budżetowymi.

Celem ww kontroli było zbadanie m.in.:

- uwarunkowań organizacyjno-prawnych dotyczących utworzenia Spółki "FOSKO",
- zasad powoływania i odwoływania członków Zarządu Spółki,
- wysokości wynagrodzeń pobieranych przez kierownictwo Spółki "FOSKO",
- sytuacji finansowej Spółki "FOSKO",
- rzetelności dokumentowania operacji finansowych,
- udziału środków samorządowych Urzędu Miejskiego w finansowaniu bieżącej działalności Spółki "FOSKO".

1.2. Synteza ustaleń kontroli

1.2.1. W dniu 6 września 1994 r. Prezes Zarządu Spółki "FOSKO" oraz Zarządca Komisyjny Zakładów "FOSKO" podpisali z Agencją Rozwoju Przemysłu S.A. w Warszawie umowę o przystąpieniu Spółki do długu Zakładów "FOSKO". Dług ten wynikał z dwóch pożyczek udzielonych w latach 1993-1994 przez ww Agencję na bieżącą działalność Zakładów "FOSKO" w łącznej kwocie 441,5 tys. zł. Wyżej wymieniona umowa, która zobowiązywała do solidarnej spłaty pożyczki stanowiła jeden z elementów przyjętego w 1994 r. programu naprawczego Zakładów "FOSKO". Ustalenia

kontroli wskazują, że pozostałe elementy tego programu nie zostały zrealizowane. Między innymi nie zostało przeprowadzone przez Spółkę "FOSKO" postępowanie ugodowe w celu obniżenia zobowiązań przejętych od Zakładów "FOSKO". Spółka nie uzyskała zakładanej w programie naprawczym pożyczki (2.000.000 zł) ze środków EFSAL na finansowanie bieżącej działalności. Nie osiągnięto także planowanych efektów ekonomicznych - zamiast planowanego zysku, Spółka "FOSKO" uzyskała w latach 1995-1996 ujemny wynik finansowy. Wykazana w sprawozdaniu F-01 za 8 miesięcy 1996 r. strata brutto w wysokości 227,2 tys. zł nie odzwierciedlała stanu faktycznego. Dopiero po uwzględnieniu przez nowo powołany Zarząd Spółki rzeczywistych wyników finansowych za 1995 r. oraz za 8 miesięcy 1996 r. strata brutto została skorygowana do kwoty 2.935,4 tys. zł.

1.2.2. W grudniu 1995 r. członkowie Dyrekcji Spółki "FOSKO" działając nielegalnie wprowadzili, a następnie wykorzystywali poza ewidencją księgową do bieżących rozliczeń finansowych kwotę 46.554 zł. Stanowiło to naruszenie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 1994 r. Nr 121, poz. 591) oraz ustawy z dnia 28 grudnia 1994 r. o działalności gospodarczej (Dz.U. z 1988 r. Nr 41, poz. 324 ze zm.)

1.2.3. Z naruszeniem kryterium legalności i rzetelności prowadzone były w 1996 r. operacje finansowe związane z udzieleniem Spółce "FOSKO" pożyczek ze środków Urzędu Miejskiego w Skarżysku-Kamiennej. Ustalono, że kasjer Spółki "FOSKO" na polecenie Prezesa Zarządu, będącego zarazem Przewodniczącym Rady Miasta Skarżysko-Kamienna, zrealizował trzy czeki (wystawione przez Urząd Miejski) na łączną kwotę 119.000 zł. Środki te nie zostały zaksięgowane na przychody Spółki "FOSKO", a dyspozycje co ich wydatkowania przekazywali Prezes Zarządu i Dyrektor Generalny. Część środków w kwocie 73.000 zł została zwrócona na konto Urzędu Miejskiego przez kasjera Spółki "FOSKO", a pozostałą kwotę w wysokości 46.000 zł zwróciły osoby nie zatrudnione w Spółce.

Przeprowadzanie powyższych operacji finansowych bez ujawniania ich w ewidencji księgowej stanowiło naruszenie przepisów ustawy o rachunkowości.

1.2.4. Biorąc pod uwagę kryterium legalności i gospodarności kontrola wniosła zastrzeżenia do działalności Spółki "FOSKO" związanej z wydzierżawieniem w dniu 1 lipca 1996 r. Zakładu Produkcyjnego przy ul. Paryskiej 79 w Skarżysku-Kamiennie - Przedsiębiorstwu Handlowemu Pieh-Jankowska.

Umowa dzierżawy była zawarta nielegalnie z uwagi na brak zgody Syndyka masy upadłościowej Zakładów "FOSKO", któremu jako reprezentantowi właściciela całego majątku przysługiwały uprawnienia Zgromadzenia Wspólników Spółki "FOSKO".

Przekazanie 22 % majątku trwałego Spółki było działaniem niegospodarnym gdyż nastąpiło bez ekonomicznego uzasadnienia i na bardzo niekorzystnych warunkach. M.innymi w umowie zapisana została możliwość poddzierżawiania. Wykorzystując ten punkt umowy P.H. Pieh-Jankowska już od lipca 1996 r. poddzierzało Zakład przy ul. Paryskiej - Spółce Cywilnej "Jano".

Kontrola wykazała, że dzierżawca tj. P.H. Pieh-Jankowska nie wywiązuje się z zawartej umowy i nie płaci należnego czynszu. Według stanu na dzień 25 lutego 1997 r. zaległości w opłatach wynosiły 52.800 zł.

1.2.5. Kontrola ujawniła nielegalne i niegospodarne operacje finansowe Spółki "FOSKO" na rzecz S. C. "Jano", pomimo, że z ww podmiotem gospodarczym nie nawiązano formalnej współpracy.

1.2.6. Jako nielegalne, niegospodarne i nierzetelne zostały ocenione dokumenty kasowe sporządzone w dniu 2 września 1996 r. na polecenie Prezesa Zarządu Spółki "FOSKO", odwołanego ze stanowiska w dniu 29 sierpnia 1996 r. Stwierdzono, że w tym dniu sporządzone zostały dowody kasowe przyjęcia od P.H. Pieh-Jankowska kwoty 36.221 zł, a także dowody wypłaty wynagrodzeń, zaliczek, ryczałtów za korzystanie z samochodów prywatnych oraz nagród dla członków dyrekcji i Prezesa Zarządu, co nie miało pokrycia w rzeczywistości.

1.2.7. Jako niegospodarne i nierzetelne kontrola oceniła działania byłego kierownictwa Spółki "FOSKO" w zakresie realizacji i rozliczania kosztów wyjazdów służbowych.

1.2.8 Księgi rachunkowe Spółki "FOSKO" były prowadzone nierzetelnie, a salda kont: 200 "należności" i 221 "podatki" nie odzwierciedlały na dzień 31 sierpnia 1996 r. stanu rzeczywistego.

Nie prowadzono bieżącej analizy sald wynikających z rozliczeń z poszczególnymi kontrahentami oraz mało skutecznie egzekwowano należności z tytułu sprzedawanego obuwia.

Na powyższe nieprawidłowości wpłynął m.in. brak instrukcji obiegu dokumentów, a także nie określenie zakresów czynności dla poszczególnych pracowników i kierowników komórek funkcjonalnych.

1.3. Uwagi i wnioski

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli Delegatura w Kielcach, nielegalne, niegospodarne i nierzetelne działania Prezesa Zarządu oraz członków dyrekcji Spółki "FOSKO" podejmowane do września 1996 r., a w szczególności :

- nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów prawa,
- brak konsekwencji w realizacji programu naprawczego Zakładów "FOSKO",
- niewłaściwe gospodarowanie składnikami majątkowymi,
- nawiązanie współpracy z nierzetelnymi partnerami,

były zasadniczymi przyczynami obecnych trudności finansowo-produkcyjnych Spółki.

W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach w wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do Prezesa Zarządu Spółki "FOSKO" przedstawiła następujące wnioski pokontrolne:

- podjęcie negocjacji z wierzycielami Spółki w celu zmniejszenia zadłużenia i poprawienia bieżącej sytuacji finansowej,
- uzgodnienie sald rozliczeniowych z odbiorcami obuwia i innymi kontrahentami oraz wyegzekwowanie należności,
- uzgodnienie sald dotyczących kiermaszowej sprzedaży obuwia prowadzonej przez pracowników Spółki,
- rzetelne prowadzenie ewidencji księgowo-finansowej,
- zwiększenie nadzoru nad pracą komórek funkcjonalnych m.in. w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o rachunkowości, zawierania umów z kontrahentami, przestrzegania zasad gospodarki magazynowej,

- wyegzekwowanie od S.C. "Jano" zwrotu bezpodstawnie przekazanej kwoty 36.240 zł, a od P.H. Pieh-Jankowska kwoty 52.800 zł z tytułu zaległych rat czynszowych,
- wyegzekwowanie od członków byłego kierownictwa Spółki zwrotu nienależnie wypłaconych kwot.

Natomiast w wystąpieniu do Prezydenta Miasta Skarżysko-Kamienna przedstawiono następujące wnioski zmierzające do zapewnienia:

- gospodarowania środkami budżetowymi miasta, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o samorządzie terytorialnym,
- prawidłowego funkcjonowania służb odpowiedzialnych za gospodarkę środkami pieniężnymi,
- zwiększenia skuteczności nadzoru i kontroli nad gospodarką środkami pieniężnymi,
- pełnego rozliczenia operacji finansowych, związanych z udzielonymi pożyczkami Spółce "FOSKO",
- przestrzegania obowiązku opiniowania umów, skutkujących zobowiązaniami finansowymi, przez radcę prawnego.

W październiku 1996 r. nowe kierownictwo Spółki "FOSKO" opracowało program rozwoju zmierzający do zwiększenia produkcji i sprzedaży obuwia, a w konsekwencji do uzyskania dodatniego wyniku finansowego. Powodzenie tego programu jest uzależnione m.in. od:

- pozytywnego zakończenia negocjacji z wierzycielami w sprawie umorzenia części zadłużenia,
- uzyskania kredytów na zakup materiałów do produkcji obuwia,
- wyegzekwowania zwrotu należności od dłużników,
- zmiany niekorzystnych warunków dzierżawy zakładu przy ul. Paryskiej 79.

Zasadniczy wpływ na dalsze funkcjonowanie Spółki "FOSKO", stanowiącej część masy upadłościowej Zakładów "FOSKO", będą miały również decyzje podejmowane przez Syndyka, którego działalność z uwagi na ograniczenia kompetencyjne NIK nie była przedmiotem postępowania kontrolnego.

2. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA

2.1. Ważniejsze ustalenia kontroli

- 2.1.1.** W wyniku ogłoszenia przez Sąd Gospodarczy w Kielcach w dniu 31 października 1995 r. upadłości Zakładów "FOSKO" cały majątek Spółki

"FOSKO" znalazł się w składzie masy upadłościowej. Od tego momentu Syndykowi masy upadłościowej, jako jedynemu wspólnikowi i właścicielowi 100 % udziałów Spółki "FOSKO", przysługuje pełne prawo do podejmowania decyzji w sprawach Spółki, w tym również - po uzyskaniu zgody (zezwoleń) Sędziego-Komisarza - decyzji wykraczających poza zwykły zarząd.

Według stanu na dzień ogłoszenia upadłości, zadłużenie Zakładów "FOSKO" wynosiło ogółem 52.431.742 zł, w tym wobec byłych pracowników 1.231.610 zł. Na koniec 1996 r. zadłużenie ogółem zmniejszyło się do 51.922.488 zł, w tym wobec byłych pracowników do 799.899 zł.

Pokrycie zadłużenia Zakładów "FOSKO" w upadłości posiadanym majątkiem według stanu na dzień 31 grudnia 1996 r. wynosiło 6,8 %, a bez majątku przekazanego do Spółki "FOSKO" zaledwie 2,2 %.

Syndyk na podstawie postanowienia Sądu Gospodarczego z dnia 21 sierpnia 1996 r. zwołał Zgromadzenie Wspólników Spółki "FOSKO" na dzień 29 sierpnia 1996 r., na którym zostały podjęte uchwały w sprawie:

- nie zatwierdzenia sprawozdania Zarządu Spółki i bilansu za 1995 r.,
- nie udzielenia Zarządowi Spółki skwitowania za 1995 r.,
- odwołania Prezesa Zarządu Spółki z powodu działania na szkodę Spółki,
- odwołania Rady Nadzorczej Spółki,
- powołania nowego Prezesa Zarządu Spółki.

Syndyk w uzasadnieniu odwołania Prezesa Zarządu stwierdził m.in.:

- w sprawozdaniu z działalności Spółki w sposób niezadowalający przedstawiono stan majątkowy i sytuację finansową,
- Prezes Zarządu w maju 1994 r. w Sądzie Gospodarczym przy rejestracji Spółki poświadczył nieprawdę oświadczając, że kapitał zakładowy w kwocie 4.000 zł został wpłacony, podczas gdy w rzeczywistości fakt ten miał miejsce dopiero 25 maja 1995 r.; czyn ten stanowił przestępstwo określone w art. 302 Kodeksu Handlowego,
- przystąpienie Spółki "FOSKO" do długów Skarżyskich Zakładów Przemysłu Skórzanego "FOSKO", 6 miesięcy przed rozpoczęciem działalności gospodarczej, było działaniem na szkodę Spółki.

Według stanu na dzień 29 sierpnia 1996 r., tj. dzień odwołania Zarządu w Spółce "FOSKO" zatrudniano 248 pracowników. Średnie wynagrodzenie miesięczne brutto za 8 miesięcy 1996 r. wynosiło 488 zł, a w przypadku kierownictwa Spółki - 3.070 zł.

Prezes Zarządu pobierał miesięczne wynagrodzenie brutto w kwocie 4.202 zł, tj. około 10 razy wyższe od średniego wynagrodzenia

pracowników fizycznych i około 8 razy wyższe od średniego wynagrodzenia pracowników umysłowych. Wynagrodzenia w podobnej wysokości pobierał Dyrektor Generalny Spółki. Przewodniczący Rady Nadzorczej pobierał miesięcznie wynagrodzenie brutto w kwocie 930 zł, a członkowie Rady po 730 zł.

- 2.1.2.** Z ustaleń kontroli wynika, że pewne operacje finansowe Spółki "FOSKO" nie zostały uwidocznione w ewidencji księgowej. Również raporty kasowe nie odzwierciedlały faktycznych wpłat i wypłat dokonywanych przez pracowników i członków dyirekcji Spółki "FOSKO".

W dniu 20 grudnia 1995 r. Dyrektor Generalny oraz Dyrektor ds Ekonomiczno-Administracyjnych przekazali kasjerowi Spółki gotówkę w kwocie 28.554 zł oraz wystawione przez B.I.G. Oddział w Warszawie zlecenie polecenia wypłaty za granicę o równowartości 18.000 zł. W celu uwiarygodnienia ww dochodu kasjer, działając na polecenie Dyrektora ds Ekonomiczno-Administracyjnych, wystawił dowód "kasa przyjmie", wykorzystując przekazane mu 3 rachunki na łączną kwotę 46.554 zł z tytułu kiermaszowej sprzedaży obuwia, która faktycznie - jak ustaliła kontrola - nie miała miejsca.

Środki pieniężne wprowadzone w ww sposób do obrotu kasowego - były wykorzystywane - poza ewidencją księgową do finansowania bieżącej działalności Spółki. Stan tych środków został skorygowany w 1996 r. m.in. poprzez sporządzenie dowodów zwrotu do magazynu niesprzedanego obuwia. Natomiast środki pieniężne były sukcesywnie wycofywane z obrotu i wpłacane przez kasjera na prywatne konta bankowe członków dyirekcji Spółki.

Sporządzanie dokumentów finansowych, które nie miały pokrycia w rzeczywistości, a także wykorzystywanie środków niewykazywanych w ewidencji księgowej do finansowania bieżącej działalności stanowiło naruszenie przepisów ustawy o rachunkowości oraz ustawy o działalności gospodarczej.

- 2.1.3.** Przeprowadzone kontrole w Spółce "FOSKO" i Urzędzie Miejskim w Skarżysku-Kamiennej ujawniły nielegalne i nierzetelne operacje finansowe związane z przekazaniem na rzecz Spółki "FOSKO" środków Urzędu Miejskiego.

W okresie od stycznia do czerwca 1996 r. Prezydent Miasta Skarżysko-Kamienna działając jednoosobowo i bez stosownej uchwały

Rady Miasta zawarł ze Spółką "FOSKO" trzy umowy w sprawie udzielenia pożyczek na łączną kwotę 125.900 zł.

Kontrasygnaty na tych umowach zostały złożone przez Zastępcę Skarbnika Miasta dopiero w czerwcu 1996 r., po wypłaceniu Spółce "FOSKO" znacznej części udzielonych pożyczek.

Wypłaty pożyczek nastąpiły poprzez zrealizowanie trzech czeków na łączną kwotę 119.000 zł, wystawionych na osobę fizyczną (na nazwisko kasjera Spółki "FOSKO"). Kwoty te nie zostały zaksięgowane jako przychody Spółki "FOSKO", a dyspozycje odnośnie ich wydatkowania były przekazywane kasjerowi przez Prezesa Zarządu i Dyrektora Generalnego.

Zastępca Skarbnika Miasta na podstawie umów zawartych pomiędzy Urzędem Miejskim i Spółką "FOSKO" wystawił, a następnie zrealizował dodatkowo cztery чеki na łączną kwotę 14.900 zł, (wpisując na grzbietach książeczek czekowych nazwisko innej osoby) z czego 8.000 zł zatrzymał w 1997 r. do własnej dyspozycji.

Dysponowanie środkami samorządowymi przez Zarząd Miasta i udzielanie pożyczek bez uzyskania stosownych uchwał Rady Miasta stanowiło naruszenie przepisu art. 18 ust. 2 pkt 9 lit i/ ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym (j.t. Dz. U. z 1996 r. Nr 13, poz. 74). Ustalenia kontroli wykazały, że także zwroty ww pożyczek, były dokonywane przez pracowników Spółki "FOSKO" oraz inne osoby z naruszeniem kryteriów legalności i rzetelności.

2.1.4. Biorąc pod uwagę kryterium legalności i gospodarności, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach wniosła zastrzeżenia do działań dotyczących wydzierżawienia Zakładu Produkcyjnego przy ul. Paryskiej 9. Stwierdzono bowiem, że w dniu 1 lipca 1996 r. zawarta została umowa w wyniku której ww Zakład został przekazany w dzierżawę Przedsiębiorstwu Handlowemu Pieh-Jankowska.

Prezes Zarządu w dniu 24 maja 1994 r. na posiedzeniu Rady Nadzorczej Spółki "FOSKO" przedstawił ofertę (w Spółce "FOSKO" brak pisemnego wniosku w tej sprawie) złożoną przez Przedsiębiorstwo Handlowe Pieh-Jankowska, które wg ustaleń kontroli dopiero w tym samym dniu uzyskało wpis do ewidencji działalności gospodarczej w Urzędzie Miasta w Chorzowie. Natomiast zaświadczenie o wpisie do ewidencji, właściciel P.H. Pieh-Jankowska odebrał 29 maja 1996 r.

P.H. Pieh-Jankowska zleciło Spółce "FOSKO" już w dniu 31 maja 1996 r. wykonanie 4.500 par obuwia, a rozpoczęcie działalności gospodarczej (hurtownia z artykułami przemysłowymi) zgłosiło do Urzędu Miasta w Chorzowie dopiero od 1 czerwca 1996 r.

Wydzierżawienie ww Zakładu było nielegalne gdyż nastąpiło bez zgody Syndyka masy upadłościowej Zakładów "FOSKO". Tylko Syndyk - powołany 9 miesięcy wcześniej - jako reprezentant właściciela całego majątku, mający uprawnienia Zgromadzenia Wspólników Spółki "FOSKO", mógł wyrazić zgodę na tę dzierżawę.

Wydzierżawienie 22 % zorganizowanej części majątku Spółki o wartości 367.407 zł nie miało ekonomicznego uzasadnienia.

Ponadto w ocenie Delegatury NIK warunki umowy były niekorzystne dla Spółki "FOSKO" z uwagi na:

- zaniżoną w stosunku do cen rynkowych wysokość czynszu,
- zawarcie umowy na 10 lat bez możliwości jej wcześniejszego rozwiązania,
- wyrażenie zgody na rozliczanie czynszu dopiero od momentu doprowadzenia budynku oraz parku maszynowego do stanu pozwalającego na bezpieczną i normalną działalność,
- wyrażenie zgody na poddzierżawianie zakładu innym podmiotom gospodarczym.

Ww umowa dzierżawy z P.H. Pieh-Jankowska została zawarta 1 lipca 1996 roku. Wg ustaleń kontroli Prezes Zarządu nie zaakceptował przedstawionego mu przez pracownika Spółki "FOSKO" w II połowie lipca 1996 r. projektu pierwszej faktycznie umowy ale ze S.C. "Jano" na dzierżawę Zakładu przy ul. Paryskiej. W projekcie tej umowy wysokość czynszu była znacznie wyższa, bo została określona na poziomie cen rynkowych, a okres dzierżawy obejmował okres tylko do 31 grudnia 1996 r. Prezes polecił jednak zmienić przygotowane uprzednio dowody przekazania środków trwałych (P.T.) ze S.C. "Jano" na firmę P.H.Pieh-Jankowska i doprowadził do podpisania (na okres 10 lat) umowy opisanej wyżej - z datą od 1 lipca 1996 r.

P.H. Pieh-Jankowska nie rozpoczęło działalności w wydzierżawionym Zakładzie ale jeszcze - korzystając z zapisu umowy wyrażającego zgodę na

poddzierżawianie innym podmiotom gospodarczym - w miesiącu lipcu, Zakład ten poddzierżawiło Spółce Cywilnej "Jano".

Założenia produkcyjno-ekonomiczne, opracowane przez obecny Zarząd Spółki "FOSKO" wskazują, iż Zakład przy ul. Paryskiej (wyposażony w nowoczesne maszyny do produkcji obuwia) jest niezbędny dla jej prawidłowego funkcjonowania. Według tych założeń, ponowne przejęci tego Zakładu przez Spółkę "FOSKO" i zatrudnienie około 60 osób umożliwiłoby uruchomienie dodatkowej produkcji obuwia i uzyskanie dochodu w wysokości około 93.000 zł miesięcznie.

- 2.1.5.** Spółka "FOSKO" przekazała swoje środki finansowe podmiotowi gospodarczemu z którym nie łączyły ją kontakty handlowe.

Na polecenie Dyrektora Generalnego Spółki "FOSKO" w dniu 29 lipca 1996 r. na rachunek S.C. "Jano" została przekazana kwota 36.240 zł, pomimo że z ww Spółką nie utrzymywano żadnych formalnych kontaktów handlowych i gospodarczych.

Do czasu zakończenia kontroli - S.C. "Jano" nie dokonała zwrotu ww kwoty, bezzasadnie przekazanej przez Spółkę "FOSKO".

- 2.1.6.** Syndyk masy upadłościowej Zakładów "FOSKO" spowodował odwołanie Prezesa Zarządu i wypowiedzenie stosunku pracy Dyrektorowi Generalnemu z dniem 31 sierpnia 1996 r. Pomimo tych decyzji byli przedstawiciele władz Spółki podejmowali dalsze nielegalne i niekorzystne dla Spółki "FOSKO" działania.

W dniu 2 września 1996 r. w godzinach popołudniowych, kasjer Spółki "FOSKO", na polecenie (odwołanego) Prezesa Zarządu sporządził dowody kasowe przyjęcia 36.221 zł od P.H.Pieh-Jankowska bez faktycznego przyjęcia tej kwoty. Równocześnie, na podstawie dokumentów przekazanych przez Dyrektora ds Ekonomiczno-Administracyjnych (z którym stosunek pracy został również uprzednio rozwiązany), sporządzone zostały listy wypłat wynagrodzeń, zaliczek, ryczałtów za korzystanie z samochodów prywatnych oraz nagród dla Prezesa Zarządu i członków dyrekcji Spółki, bez faktycznego zrealizowania ww wypłat.

- 2.1.7.** Wyniki przeprowadzonej kontroli wskazują na przypadki niegospodarnej działalności Prezesa Zarządu i członków dyrekcji Spółki,

polegające m.in. na ponoszeniu nieuzasadnionych kosztów wyjazdów służbowych, nierzetelności w rozliczaniu czasu pracy i kosztów wyjazdów służbowych oraz pobieraniu nienależnych zaliczek.

W okresie 7 miesięcy 1996 r. członkowie kierownictwa Spółki rozliczyli łącznie 73 wyjazdy służbowe, w tym 63 wyjazdy prywatnymi samochodami, pomimo dogodnych autobusowych i kolejowych połączeń Skarżyska z miastami, do których następowały wyjazdy.

Dyrektor Generalny przedstawił do rozliczenia dwa różne rachunki kosztów podróży służbowych, odbytych samochodem prywatnym w dniu 15 lipca 1996 r. do Warszawy (na kwotę 140,50 zł) oraz do Wrocławia (na kwotę 276,90 zł). Również niezgodnie ze stanem faktycznym rozliczył trzy delegacje służbowe w dniach 10 kwietnia 1996 r. do Nowego Targu, 24 maja 1996 r. do Witowa i 11 lipca 1996 r. do Będzina, na łączną kwotę 402,40 zł, podczas gdy w tych dniach uczestniczył w posiedzeniach Rady Nadzorczej Spółki, zorganizowanych na terenie Skarżyska-Kamiennej.

Dyrektor ds Ekonomiczno-Administracyjnych w dniu 18 czerwca 1996 r. rozliczył wyjazd do Łodzi samochodem prywatnym na kwotę 123,20 zł, podczas gdy faktycznie w tym dniu wyjazd nastąpił samochodem służbowym Spółki "FOSKO".

Prezesowi Zarządu oraz członkom Dyrekcji Spółki wypłacano (przyznane im przez Radę Nadzorczą) miesięczne ryczałty za korzystanie z samochodów prywatnych do celów służbowych bez potrącania części ryczałtu za dni, w których przebywali w całodziennych wyjazdach służbowych, a w tym również w wyjazdach zagranicznych.

Dyrektorowi Generalnemu w dniu 15 maja 1995 r., tj. przed formalnym zatrudnieniem w Spółce wypłacono zaliczkę w kwocie 600 zł na wydatki z funduszu reprezentacyjnego. W rozliczeniu tej zaliczki (przekazanym dopiero w dniu 29 stycznia 1997 r.) ww jako dowody poniesionych wydatków przedstawił paragony z restauracji i barów oraz faktury z restauracji bez pieczętek i dat wystawienia, na których obok różnych artykułów żywnościowych znajdowały się napoje alkoholowe.

- 2.1.8** Należności Spółki "FOSKO" z tytułu dostaw i usług według stanu na dzień 31 sierpnia 1996 r., tj. do czasu odwołania Prezesa Zarządu Spółki przez Syndyka masy upadłościowej Zakładów "FOSKO", wynosiły 1.611,7 tys. zł. Na koniec 1996 r. należności te zmniejszyły się do kwoty 769,6 tys. zł.

Zobowiązania krótkoterminowe Spółki "FOSKO" według stanu na 31 sierpnia 1996 r. z tytułu dostaw, usług, pożyczek, podatków, składek ZUS wynosiły łącznie 2.339,5 tys. zł, w tym z tytułu podatków - 261 tys. zł. Zobowiązania te na koniec grudnia 1996 r. zmniejszyły się do kwoty 2.082,9 tys. zł, w tym z tytułu podatków - 341,3 tys. zł.

Kontrola wykazała, że w sprawozdaniu F-01 o przychodach, kosztach i wyniku finansowym za 8 miesięcy 1996 r. nie zostały ujawnione długoterminowe zobowiązania ciężące na Spółce "FOSKO" z tytułu solidarnej odpowiedzialności za długi Skarżyskich Zakładów Przemysłu Skórzanego (w upadłości) wobec: Skarbu Państwa, ZUS oraz Agencji Rozwoju Przemysłu w Warszawie. Według stanu na dzień 31 grudnia 1996 r. zobowiązania te wynosiły łącznie 4.649.842 zł plus odsetki, tj. o 2.320.042 zł więcej od wartości aportu wniesionego do Spółki i od wartości zobowiązań (2.329.800 zł) wykazanych w sprawozdaniu F-01 na dzień 31.12.1996 r.

3. POSTĘPOWANIE KONTROLNE I DZIAŁANIA PODJĘTE PO ZAKOŃCZENIU KONTROLI

3.1. Z inicjatywy Najwyższej Izby Kontroli Delegatury w Kielcach po zakończeniu kontroli w Spółce "FOSKO" została zorganizowana przez Prezesa Zarządu narada pokontrolna. Z uwagi na znaczne zainteresowanie problematyką kontroli w naradzie, oprócz członków Zarządu, Rady Nadzorczej oraz Syndyka Zakładów "FOSKO" uczestniczyło 12-to osobowe grono przedstawicieli poszczególnych działów produkcyjnych i administracyjnych. Zorganizowanie narady umożliwiło kontrolerom NIK zaprezentowanie zasadniczych ustaleń kontroli, a także uzyskanie pozytywnej opinii odnośnie zasadności zaproponowanych wniosków pokontrolnych, co wynika z wypowiedzi przedstawicieli Spółki "FOSKO", zaprotokołowanych w toku narady pokontrolnej.

3.2. Wyniki kontroli wybranych zagadnień z działalności Zarządu Miasta Skarżysko-Kamienna w zakresie gospodarowania środkami budżetowymi zostały zaprezentowane przez kontrolerów NIK Delegatury w Kielcach na naradzie pokontrolnej, w której uczestniczyli członkowie Rady Miasta i Zarządu Miasta

3.3. Wystąpienia pokontrolne skierowane zostały do Prezydenta Miasta Skarżysko-Kamienna oraz do Prezesa Zarządu Spółki "FOSKO".

Dodatkowo wystąpienia pokontrolne skierowano także do:

- Przewodniczącego Rady Miasta Skarżysko-Kamienna, informując o ważniejszych ustaleniach kontroli i personalnej odpowiedzialności członków Zarządu Miasta za stwierdzone nieprawidłowości,
- Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach z wnioskiem o rozważenie przeprowadzenia kontroli w zakresie gospodarowania środkami budżetowymi miasta Skarżysko-Kamienna.

3.4. Oceny, uwagi i wnioski zawarte w ww wystąpieniach, skierowanych przez NIK Delegaturę w Kielcach, zostały przyjęte przez adresatów wystąpień bez zastrzeżeń.

Z otrzymanych informacji wynika, że wnioski o charakterze organizacyjnym, skierowane pod adresem Spółki "FOSKO" oraz Zarządu Miasta Skarżysko-Kamienna zostały zrealizowane. Nie zakończono natomiast realizacji wniosków związanych z wyegzekwowaniem należnych środków finansowych.

3.5. Po ujawnieniu, w wyniku kontroli Urzędu Miejskiego i Zakładów Produkcji Skórzanej "FOSKO" Spółka z o.o. w Skarżysku-Kamiennym, faktów w wysokim stopniu uprawdopodobniających popełnienie przestępstw Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach przesłała w tych sprawach zawiadomienia do Prokuratury Wojewódzkiej w Kielcach. Śledztwo w sprawie Urzędu Miejskiego zostało już wszczęte.

Zatwierdzam:

Dyrektor Delegatury
Najwyższej Izby Kontroli
w Kielcach

Tadeusz Poddębniak

Kielce, 1997 - 06 -30